

عنوان و نام پدیدآور: جستارهایی بنیادین در حوزه ولایت فقیه (جستار اول) / نویسندگان جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه محمدجواد ارسطا... [و دیگران]؛ تهیه شده توسط موسسه صراط مبین هدایت.
 مشخصات نشر: قم: بیت‌الاحزان فاطمه (س)، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۷۹-۱۴-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: ولایت فقیه
 شناسه افزوده: ارسطا، محمدجواد، ۱۳۴۴ -
 رده بندی کنگره: BP ۱۳۹۲۸/۲۲۳ ح/۵
 رده بندی دیویی: ۶۵/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۲۱۱۱۱

- نام کتاب جستارهای بنیادین در حوزه ولایت فقیه (جستار اول)
- نویسندگان جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه (محمد جواد ارسطا، حجت الله ابراهیمیان، سید مجاد ایزدهی، حسین جعفری، آیت الله محمد علی جعفری، تقی دشتی، حمیدرضا شاکرین، محسن مهاجرنیا، فرج الله هلایت نیا)
- تهیه شده توسط موسسه صراط مبین هدایت
- ناظر علمی: دکتر محمد جواد ارسطا (عضو هیات علمی دانشگاه تهران)
- ویراستار علمی: علی اکبر عبدالاحدی مقدم
- ناشر: بیت الاحزان فاطمه (سلام الله علیها)
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۲
- تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- چاپ: گنج معرفت
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۷۹-۱۴-۹
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان

موزیکوچخش:

قم / موسسه صراط مبین هدایت / تلفکس: ۵-۳۲۹۰۶۴۰۴

حق چاپ برای موسسه محفوظ است

جستارهای بنیادین در حوزه

ولایت فقیه
(جستار اول)

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۹	درآمد
۱۱	مقدمه
۱۹	معرفی اسامی حلقه علمی

فصل اول

جایگاه عقل جمعی در اعمال ولایت

۲۲	چکیده
۲۴	مقدمه
۲۸	مسئله اول: بررسی دلایل وجوب مشورت
۲۸	الف- دلیل عقل بر وجوب مشورت
۳۰	ب- آیات دال بر وجوب مشورت
۳۴	اشکال اول
۳۵	پاسخ
۳۶	اشکال دوم

- ۳۷ پاسخ
- ۳۷ اشکال سوم
- ۳۸ پاسخ
- ۳۹ ج - روایات و مشورت
- ۴۱ نتیجه:
- ۴۲ مسأله دوم: وجه تبعیت حاکم از رأی اکثریت مشاوران
- ۴۳ دیدگاه اول: عدم ضرورت تبعیت حاکم از مشاوران
- ۴۷ دیدگاه دوم: ضرورت پیروی حاکم از رأی اکثریت مشاوران

فصل دوم

مبنای فقهی تقنین در حکومت مبتنی بر ولایت فقیه

- ۵۶ چکیده
- ۵۸ مقدمه
- ۶۱ الف - بررسی ملاک اول (ملاک تقنین فتاوی ولی فقیه است)
- ۶۶ اشکالات ملاک اول
- ۶۷ ب - بررسی ملاک دوم (ملاک تقنین فتاوی مشهور فقها است)
- ۶۹ اشکالات ملاک دوم

ج - بررسی ملاک سوم (ملاک تقنین فتاوی گروهی است که از جانب ولی فقیه

اشکالات ملاک سوم.....	۷۲
د- بررسی ملاک چهارم (ملاک تقنین فتاوایی است که در تأمین مصالح عمومی موفق تر باشند).....	۷۴
اشکالات ملاک چهارم.....	۷۸

فصل سوم

نقش مردم در حکومت اسلامی

مقدمه.....	۸۸
طرح و تبیین مسأله.....	۹۰
گفتار یکم: بازخوانی ادله مربوط به نقش مردم در حکومت اسلامی.....	۹۲
دسته اول: ادله‌ی مطلق.....	۹۳
دسته دوم: ادله نفی حق مردم در تعیین زمان.....	۹۸
دسته سوم: ادله ابتدای مشروعیت حکومت بر رضایت مردم.....	۱۰۰
گفتار دوم: مروری بر نظریات مربوط به نقش مردم در حکومت اسلامی.....	۱۰۴
نظریه اول: نقش مردم در کارآمدی حکومت اسلامی.....	۱۰۴
نظریه دوم: نقش مردم در مشروعیت بخشی به حکومت اسلامی.....	۱۰۸
گفتار سوم: نقش مردم و ولایت فقیه در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۱۰

۱۱۰	شواهد اندیشه کارآمدی در قانون اساسی
۱۱۲	شواهد اندیشه مشروعیت بخشی در قانون اساسی
۱۱۳	تحلیل حقوقی
۱۱۸	نتیجه گیری

فصل چهارم

ولایت فقیه یا نظارت فقیه

۱۲۶	چکیده
۱۲۸	مقدمه
۱۳۱	تبیین مسأله
۱۳۲	اقسام نظارت
۱۳۶	استدلال بر نظریه نظارت فقیه
۱۴۱	نقد نظریه نظارت فقیه
۱۴۴	نقد استدلال به اصل عدم ولایت
۱۴۸	نتیجه

درآمد

پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، نوید بخش آغاز عصر جدیدی در حکمرانی بوده است. و پس از قرن‌ها، پیوند سیاست و دیانت و همچنین درهم تنیدگی جمهوریت و اسلامیت در یک نظام سیاسی، نشان از آن داشت که باید راهی جدید را پیمود.

اما از سوی دیگر، بنا به دلایلی همچون عدم تجربه حکومت‌داری توسط شیعه، مباحث مربوط به موضوعات و مسائل حکومت اسلامی با قوت کمتری در آثار علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران شیعی، بررسی گردیده است. با پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار حکومتی اسلامی با محوریت ولایت فقیه، نیازهای علمی جدیدی پیش روی همگان گشوده شد که توجه هر چه بیشتر مجامع، نهادها و موسسات علمی را برای غنا بخشی به بنیان‌های نظری در این زمینه می‌طلبد.

«موسسه صراط مبین هدایت» با آگاهی کامل از لزوم تدقیق اندیشه و رزانه در موضوعات و مسائل حکومت اسلامی به ویژه اصل ولایت فقیه، در تلاش است تا حرکتی را با استفاده از ظرفیت اساتید و صاحب نظران حوزوی و دانشگاهی شروع نماید و امیدوار است تا با انجام فعالیت‌های علمی و پژوهشی مانند: برگزاری نشست‌های علمی، تشکیل حلقات و دوره‌های تخصصی حکومت اسلامی و ولایت فقیه، تدوین و نشر کتب علمی و ترویجی، ارائه محاضرات علمی در عرصه فضای مجازی و ... نقش خود را - و لو اندک - در تحقق اندیشه‌های ائمه معصومین علیهم السلام در ایجاد حکومت اسلامی شایسته با تمام موانع و سنجه‌های آن ایفا نماید و بر اساس رهنمودهای آن پیر سفر کرده حضرت امام خمینی رحمته الله - و مقام معظم رهبری، نوید بخش فصل جدیدی از پژوهش‌ها و فعالیت‌های علمی حوزه حکومت اسلامی و اصل ولایت فقیه باشد.